

37ste vergadering

Dinsdag 16 december 2008

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Verbeet

Tegenwoordig zijn 142 leden, te weten:

Aasted Madsen-van Stiphout, Agema, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Azough, Van Baalen, Bashir, Besselink, Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Blok, Blom, Van Bochove, Boekestijn, Boelhouwer, Van Bommel, Bouchibti, Bouwmeester, Brinkman, Ten Broeke, Van der Burg, Van de Camp, Çörüz, Cramer, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Dibi, Tony van Dijck, Jan Jacob van Dijk, Jasper van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Diks, Eijssink, Ferrier, Fritsma, Van Geel, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Gesthuizen, Gill'ard, Graus, Griffith, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Heerts, Heijnen, Hessels, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Jansen, Joldersma, Jonker, Kalma, Kant, Karabulut, Koopmans, Koppejan, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Langkamp, Leerdam, Van Leeuwen, Lempens, Luijben, Madlener, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppérus, De Nerée tot Babberich, Nicolaï, Omtzigt, Ortega-Martijn, Ouwehand, De Pater-van der Meer, Pechtold, Polderman, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Roon, De Rouwe, Rutte, Samsom, Sap, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spies, Van der Staaij, Sterk, Tang, Teeven, Thieme, Tichelaar, Timmer, Van Toorenburg, Uitslag, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verdonk, Vermeij, Vietsch, Van der Vlies, Voordewind, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Wilders, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Wolbert en Zijlstra,

en de heer Bos, viceminister-president, minister van Financiën, de heer Verhagen, minister van Buitenlandse Zaken, mevrouw Cramer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Verburg, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer Klink, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en mevrouw Dijkema, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Halsema aan de minister van Buitenlandse Zaken over **een geheim Amerikaans rapport dat stelt dat de 100 mld. kostende opbouw van Irak een mislukking is geworden**.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter. Zo geheim is dit rapport niet meer, want de New York Times publiceerde het dit weekend. Vijfhonderd pagina's onder de welluidende titel Hard lessons.

Het goede nieuws uit het rapport: Amerikanen durven zichzelf wel kritisch te onderzoeken. Ik zou zeggen: kom daar maar eens om in Nederland.

Maar dan het slechte nieuws: onenigheid in de Amerikaanse top, volstreekte onwetendheid, zo'n gebrekkige planning in Irak in de afgelopen jaren dat de geïnvesteerde 117 mld. wellicht weggegooid geld is. Bovendien blijkt er jarenlang te zijn gelogen over de toestroom van Irakezen in het leger om het Amerikaanse falen te verhullen.

De Nederlandse regering heeft altijd politieke steun verleend aan dit Amerikaanse optreden. Het lijkt mij dat de minister bij lezing van dit vijfhonderd pagina's tellende rapport bevangen moet zijn door een intense boosheid, omdat hij ook jarenlang misleid is geweest.

Voorzitter. Ik stel een aantal vragen. Ik krijg graag een oordeel over het optreden van de regering-Bush in Irak in de afgelopen jaren.

Ik krijg graag ook een oordeel over de eigen, weinig kritische samenwerking met de regering-Bush in het licht van het nu verschenen rapport.

Dit rapport is de vrucht van een onafhankelijk inspecteur-generaal. Nederland maakt op dit moment deel uit van de grote NAVO-wederopbouwmissie in Afghanistan. Een groot aantal maatschappelijke organisaties heeft inmiddels de noodklok geluid over de miserabele staat van die wederopbouw in Afghanistan. Miljarden geïnvesteerd geld kan op dit moment niet worden getraceerd. Is de minister bereid bij de NAVO te pleiten voor de aanstelling van een onafhankelijk inspecteur-generaal die het verloop van de wederopbouw in Afghanistan zou kunnen onderzoeken?